

Informasjon til foresatte i forskningsprosjektet:

«*REPIMPACT: Kan nikking i fotball føre til endringer i hjernen?*»

Bakgrunn og hensikt

Dette informasjonsskrivet er til foresatte for de som skal delta i vårt pågående forskningsprosjekt "**RepImpact**". Vi ønsker å undersøke om det å nikke i fotball kan føre til endringer i hjernen. Dette er også forsket på tidligere, men vi vet ikke om det faktisk er skadelig eller ikke.

Fotball er verdens mest populære idrett, med over 265 millioner spillere spredt over hele verden. Det unike med fotball er at man benytter hodet – uten beskyttelse – som en aktiv del av spillet. Med så mange spillere, og usikkerhet rundt om dette er trygt eller ikke, ser vi det som viktig å kartlegge om dette fører til økt risiko for hjernen.

Målet for prosjektet er derfor å undersøke om det skjer endringer i hjernen hos unge fotballspillere som skiller seg fra andre idrettsutøvere i vekst, hvor hodestøt ikke er en del av idretten som f.eks. i langrenn, tennis og svømming. Dette planlegger vi å gjøre ved at deltakerne følges gjennom én sesong, hvor vi ønsker å undersøke barnet ditt tre ganger: 1) oktober 2018, 2) august 2019, og 3) en tredje og siste gang oktober 2019. Undersøkelsene vil vare i til sammen 3-4 timer per gang, og inkluderer:

1. MR-undersøkelse av hodet

- Undersøkelse med såkalt magnetrøntgen, uten røntgenbestråling, hvor man ligger stille i en slags maskin i ca. 1 time. Denne undersøkelsen kan oppleves som litt ekkel for de som blir engstelige i små, lukkede rom (klaustrofobi). Selv om det går fint å avbryte underveis, så vil vi gjerne at dere sier ifra om dette på forhånd!

2. Nevropsykologisk testing

- Gjøres ved hjelp av et dataspill som tester reaksjonshastighet og andre evner til problemløsning, og tar ca. 30 min å gjennomføre.

3. Balansetesting

- Testing av balanse på et balansebrett med øynene lukket. Tar ca. 3-4 min å fullføre. Første testdag vil vi også gjøre en enkel legeundersøkelse av din sønn. Denne tar ca. 10 min.

4. Blod- og spyttprøver

- Blod- og spyttprøver tas for å måle forskjellige stoffer som kan avdekke endringer i hjernen. Blodprøvene tas i armen. Vi legger på en krem med lokalbedøvelse før vi tar prøven, slik at dette ikke skal gjøre vondt. Spyttprøvene tas ved at det tygges på en liten svamp i ca. 1 minutt, før vi tar vare på prøven.

5. Spørreskjema

- Utfylling av et spørreskjema som inkluderer spørsmål om tidligere sykdommer, hvor lenge og hvilke idretter sønnen din har holdt på med, skolehverdagen, osv.

Fordeler og ulemper?

Ulempen med å delta i studien er den tiden det tar å gjennomføre testene på de tre undersøkelsesdagene, samt tiden det tar å fylle ut spørreskjema i forkant av første undersøkelsesdag. For øvrig vil din sønn holde på med idretten sin på samme måte som tidligere.

MR-undersøkelsen kan for noen oppleves som ubehagelig, da man må ligge stille over lengre tid, og noen også har angst for små, lukkede rom. Vi avbryter undersøkelsen umiddelbart, hvis dette skulle bli et problem. Blodprøven tas med et stikk i armen, men vi vil legge en lokalbedøvende krem på huden i forkant for at det ikke skal gjøre vondt. Blodprøven tas av trent laboratoriepersonell.

Skulle vi ved en tilfældighet finne noe på undersøkelsene nevnt ovenfor, vil våre leger følge opp dette videre i form av innkalling til individuell samtale, og eventuelt henvise til spesialist dersom dette skulle være aktuelt.

Informasjon og opplysninger vi samler inn om din sønn

Alt av informasjon og andre opplysninger vi samler inn i løpet av studien vil det kun være oss i forskergruppen som har tilgang til, og det vil ikke være mulig å gjenkjenne hverken ditt barn eller andres når resultatene etterhvert presenteres. Vi ønsker å oppbevare informasjonen i maksimalt 10 år før den slettes/anonymiseres. Prosjektet er godkjent av Regional komité for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK).

For at vi skal kunne få best mulige resultater, så er det enkelte faktorer som gjør at din sønn kanskje ikke kan være med i studien:

1. Kjent sykdom fra før

- Kjent nevrologisk eller psykiatrisk diagnose, som f.eks. epilepsi eller dysleksi
- Annen kronisk sykdom som behandles med medisiner

2. Grunner til at man ikke kan undersøkes med MR

- Har sønnen din medisinsk utstyr og/eller implantater i kroppen påvirkes de av magnetfeltet i MR-maskinen, og dermed kan ikke undersøkelse med MR gjøres. Dette gjelder f.eks. pacemaker, nevrostimulator, insulinpumpe og metallspon i øyet.
- Har noen metall i området rundt hode og nakke vil dette forstyrre bildene, så hvis din sønn f.eks. har tannregulering i metall, eller planlegger å få det, kan han ikke delta.

Ta kontakt med oss dersom dere er usikre!

Frivillig deltakelse

Det er helt frivillig å delta i studien! Dersom det takkes ja til å bli med, vil vi innhente samtykke hvor det bekreftes at både du/dere og din/deres sønn er informert om prosjektet og hva deltakelse vil innebære. For deltakere som fyller 16 år i løpet av studien, vil vi for disse også samle inn skriftlig samtykke ved første kontakt etter fylte 16 år. Det er full mulighet for å trekke seg fra videre deltakelse, når som helst under forløpet og uten å oppgi noen grunn, og dette vil ikke medføre noen konsekvenser for hverken deltaker eller andre. Vi vil også slette resultatene fra undersøkelsene dersom det er ønskelig.

Ved spørsmål eller andre henvendelser, vennligst kontakt:

Stian Bahr Sandmo, e-mail: s.b.sandmo@nih.no, tlf.nr.: 47 66 64 97